

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KMETIJSTVO,
GOZDARSTVO IN PREHRANO

Dunajska cesta 22, 1000 Ljubljana

T: 01 478 9000
F: 01 478 9021
E: gp.mkgp@gov.si
www.mkgp.gov.si

Številka: 007-11/2024/35

Ljubljana, 20. 5. 2024

EVA 2023-2330-0155

GENERALNI SEKRETARIAT VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE
Gp.gs@gov.si

ZADEVA: Odlok o finančni pomoči za nadomestilo škode v čebelarstvu v letu 2023 – predlog za obravnavo

1. Predlog sklepov vlade:

Na podlagi šestega odstavka 21. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZKUN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G, 65/14, 55/17 in 163/22) je Vlada Republike Slovenije na seji dne sprejela naslednji

SKLEP:

Vlada Republike Slovenije je izdala Odlok o finančni pomoči za nadomestilo škode v čebelarstvu v letu 2023 in ga objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Barbara Kolenko Helbl
generalna sekretarka

Sklep prejmeta:

- Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano,
- Služba Vlade Republike Slovenije za zakonodajo.

Priloga:

- Odlok o finančni pomoči za nadomestilo škode v čebelarstvu v letu 2023.

2. Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem ali skrajšanem postopku v državnem zboru z obrazložitvijo razlogov:		
/		
3.a Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:		
– Maša Žagar, generalna direktorica Direktorata za kmetijstvo, – Andrej Hafner, vodja Sektorja za pravnosistemske zadeve v kmetijstvu, – mag. Andreja Komel, vodja Sektorja za strukturno politiko in razvoj podeželja.		
3.b Zunanji strokovnjaki, ki so sodelovali pri pripravi dela ali celotnega gradiva:		
/		
4. Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu državnega zbora:		
/		
5. Kratek povzetek gradiva:		
<p>Predlagani odlok je podlaga za izvedbo finančne pomoči čebelarjem, katerim čebelarstvo predstavlja pretežni vir dohodkov in so utrpeli izpad čebeljih pridelkov, zaradi česar se soočajo z izgubo dohodka.</p> <p>Škoda v čebelarstvu v letu 2023 je nastala zaradi slabih vremenskih razmer, zaradi česar se je zmanjšalo medenje medovitih rastlin. Po podatkih Čebelarke zveze Slovenije (v nadaljnjem besedilu: ČZS) so težave povzročale velike količine padavin, mila zima, kar je povzročilo prehitel razvoj rastlin, pozeba v aprilu ter nestanovitno vreme v maju in prvi polovici junija 2023. Čebelarji tako donosov za pokrivanje dnevnih potreb čebel skoraj niso beležili vse do prve tretjine junija 2023.</p> <p>Do pomoči so upravičeni čebelarji, vpisani v Centralni register čebelnjakov, katerih kmetijska gospodarstva imajo standardni prihodek za čebele za leto 2022 najmanj 4.000 evrov in delež standardnega prihodka za čebele v skupnem standardnem prihodu kmetijskega gospodarstva za leto 2022 najmanj 50 % ter izpolnjujejo pogoje glede pokojninskega in invalidskega ter zdravstvenega zavarovanja. Do finančne pomoči so upravičeni tudi čebelarji (fizične osebe, ki niso samostojni podjetniki), ki niso vključeni v pokojninsko in invalidsko zavarovanje in niso uživalci pokojnine.</p> <p>Finančna pomoč se izplača upravičencu glede na število čebeljih družin v čebelnjakih, prijavljenih v centralnem registru čebelnjakov na dan 30. 6. 2023. Datum 30. 6. 2023 glede prijavljenih čebeljih družin se upošteva kot zadnje sporočeno število čebeljih družin v čebelnjakih, ki ga je upravičenec v skladu s predpisi, ki urejajo označevanje čebelnjakov in stojišč, sporočil v obdobju od 31. oktobra 2022 do vključno 30. junija 2023.</p> <p>Predmet pomoči je dodelitev nepovratnih sredstev v obliki finančne podpore na čebeljo družino.</p> <p>Za upravičenca, ki je pokojninsko, invalidsko ter zdravstveno zavarovan po zavarovalnih podlagah, opredeljenih v odloku, je predvideno izplačilo v višini 14 evrov na čebeljo družino. Za upravičenca, ki je fizična oseba in ni pokojninsko in invalidsko zavarovan ter ni uživalec pokojnine, je predvideno izplačilo v višini 6 evrov na čebeljo družino.</p> <p>Slovenija čebelarstvo intenzivno spodbuja, saj se zaveda pomena čebelarjenja z vidika opravevanja. Prav tako je v svetu prepoznana po svoji dejavnosti na področju čebelarstva.</p> <p>Odlok se izvaja v skladu z Uredbo Komisije (EU) št. 1408/2013 z dne 18. decembra 2013 o uporabi členov 107 in 108 Pogodbe o delovanju Evropske unije pri pomoči <i>de minimis</i> v kmetijskem sektorju (UL L št. 352 z dne 24. 12. 2013, str. 9), zadnjič spremenjeno z Uredbo Komisije (EU) 2023/2391 z dne 4. oktobra 2023 o spremembi uredb (EU) št. 717/2014, (EU) št. 1407/2013, (EU) št. 1408/2013 in (EU) št. 360/2012 glede pomoči <i>de minimis</i> za predelavo in trženje ribiških proizvodov in proizvodov iz akvakulture ter Uredbe (EU) št. 717/2014 glede skupnega zneska pomoči <i>de minimis</i>, dodeljene enemu podjetju, obdobja njene uporabe in drugih zadev (UL L št. 2023/2391 z dne 5. 10. 2023).</p> <p>Sredstva za izplačilo pomoči se zagotovijo iz proračuna Republike Slovenije v višini do 190.000 EUR.</p>		
6. Presoja posledic za:		
a)	javnofinančna sredstva nad 40.000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih	DA

b)	uskladenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije	NE
c)	administrativne posledice	NE
č)	gospodarstvo, zlasti mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij	NE
d)	okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki	NE
e)	socialno področje	NE
f)	dokumente razvojnega načrtovanja: <ul style="list-style-type: none"> – nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja – razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna – razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij 	NE

7.a Predstavitev ocene finančnih posledic nad 40.000 EUR:

(Samo če izberete DA pod točko 6.a.)

Ocena sezone v letu 2023 (vir: ČZS)

V letu 2023 je bil po oceni ČZS povprečen donos medu na medonosnih postajah 1,92 kg/panj.

V izračunu povprečne pridelave je bilo upoštevanih 159 delujočih samodejnih opazovalnih postaj v obdobju od 1. aprila 2023 do 31. julija 2023. Za primerjavo je bil po oceni ČZS povprečen donos medu na samodejnih opazovalnih postajah v letu 2022 16,80 kg/panj.

Povprečni pridelek medu na panj je bil v zadnjem triletnem obdobju (2020–2022) 9 kg/panj. Čebelarstva sezona v letu 2023 je bila po podatkih ČZS skoraj enako slaba kot v letu 2021, posamezna območja v državi so leto 2021 celo presegla, saj čebelarstva tehtnice niso zabeležile donosa v celi sezoni 2023.

Izpad dohodka v letu 2023

Na podlagi podatkov javne službe za napoved medenja so ugotovljeni povprečni letni donosi. V letu 2023 je bil povprečen letni donos 1,92 kg/čebeljo družino (v nadaljnjem besedilu: ČD). Na podlagi podatkov je povprečni letni donos v zadnjih treh letih (2020–2022) 9 kg/ČD. Povprečje zadnjih treh let je izračunano v skladu z metodologijo EU, ki določa, da se lahko upošteva povprečje zadnjih treh let (3/3) ali povprečje zadnjih treh let v petih letih brez upoštevanja najvišje in najnižje vrednosti (3/5). Iz navedenega izhaja, da je bila čebelarstva pridelava v letu 2023 prizadeta z vidika ocene letnega donosa v višini 79 %.

Na podlagi podatkov Statističnega urada Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: SURS) je povprečna cena odkupljenega medu (cvetlični in gozdni med) v zadnjih treh letih (2020–2022) 6,56 evra. Na podlagi podatkov Uprave Republike Slovenije za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin je bilo na dan 31. oktobra 2022 v Centralnem registru čebeljakov vpisanih 213.476 čebeljih panjev.

Ob upoštevanju metodologije SURS izračuna prihodka od prodaje medu in metodologije ocenjevanja škod to pomeni, da je bil v letu 2023 izpad prihodka iz naslova letnega donosa 6,9 milijona evrov oziroma 46,43 evrov na čebeljo družino (upošteva se 70 % števila ČD, vpisanih v Centralni register čebeljakov – tj. 149.433 od 213.476 ČD na dan 31. oktobra 2022). Finančna pomoč v višini 14 evrov na čebeljo družino krije 30 % izpada prihodka iz naslova letnega donosa na čebeljo družino, finančna pomoč v višini 6 evrov na čebeljo družino pa 13 % izpada prihodka.

Ocenjeno število upravičencev do finančne pomoči v višini 14€ na čebeljo družino je 42 čebelarjev za cca. 11.557 čebeljih družin (kar znese cca. 161.800€ pomoči) ter 22 upravičencev do finančne pomoči v višini 6€ na čebeljo družino za cca. 4.691 čebeljih družin (kar znese cca. 28.200€).

Sredstva v višini do 190.000 evrov za pomoč iz tega odloka se zagotovijo iz proračunske postavke 553810 Programi podpor za prestrukturiranje in prenovo kmetijske proizvodnje, na katero se zagotovijo s prerazporeditvijo znotraj finančnega načrta MKGP. Izplačilo pomoči upravičencem je predvideno v 2024.

I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu

	Tekoče leto (t)	t + 1	t + 2	t + 3
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) prihodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) prihodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) odhodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) odhodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) obveznosti za druga javnofinančna sredstva				
II. Finančne posledice za državni proračun				
II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
2330 Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano	Nov projekt	553810 Programi podpor za prestrukturiranje in prenovo kmetijske proizvodnje		
SKUPAJ				
II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
2330 Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano	2330-21-5093 Prilagajanje podnebnim spremembam	952810 Prilagajanje podnebnim spremembam	190.000	0
II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:				
Novi prihodki		Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1	
SKUPAJ				

OBRAZLOŽITEV:**I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu**

V zvezi s predlaganim vladnim gradivom se navedejo predvidene spremembe (povečanje, zmanjšanje):

- prihodkov državnega proračuna in občinskih proračunov,
- odhodkov državnega proračuna, ki niso načrtovani na ukrepih oziroma projektih sprejetih proračunov,
- obveznosti za druga javnofinančna sredstva (drugi viri), ki niso načrtovana na ukrepih oziroma projektih sprejetih proračunov.

II. Finančne posledice za državni proračun

Prikazane morajo biti finančne posledice za državni proračun, ki so na proračunskih postavkah načrtovane v dinamiki projektov oziroma ukrepov:

II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:

Navedejo se proračunski uporabnik, ki financira projekt oziroma ukrep; projekt oziroma ukrep, s katerim se bodo dosegli cilji vladnega gradiva, in proračunske postavke (kot proračunski vir financiranja), na katerih so v celoti ali delno zagotovljene pravice porabe (v tem primeru je nujna povezava s točko II.b). Pri uvrstitvi novega projekta oziroma ukrepa v načrt razvojnih programov se navedejo:

- proračunski uporabnik, ki bo financiral novi projekt oziroma ukrep,
- projekt oziroma ukrep, s katerim se bodo dosegli cilji vladnega gradiva, in
- proračunske postavke.

Za zagotovitev pravic porabe na proračunskih postavkah, s katerih se bo financiral novi projekt oziroma ukrep, je treba izpolniti tudi točko II.b, saj je za novi projekt oziroma ukrep mogoče zagotoviti pravice porabe le s prerazporeditvijo s proračunskih postavk, s katerih se financirajo že sprejeti oziroma veljavni projekti in ukrepi.

II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:

Navedejo se proračunski uporabniki, sprejeti (veljavni) ukrepi oziroma projekti, ki jih proračunski uporabnik izvaja, in proračunske postavke tega proračunskega uporabnika, ki so v dinamiki teh projektov oziroma ukrepov ter s katerih se bodo s prerazporeditvijo zagotovile pravice porabe za dodatne aktivnosti pri obstoječih projektih oziroma ukrepih ali novih projektih oziroma ukrepih, navedenih v točki II.a.

II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:

Če se povečani odhodki (pravice porabe) ne bodo zagotovili tako, kot je določeno v točkah II.a in II.b, je povečanje odhodkov in izdatkov proračuna mogoče na podlagi zakona, ki ureja izvrševanje državnega proračuna (npr. priliv namenskih sredstev EU). Ukrepanje ob zmanjšanju prihodkov in prejemkov proračuna je določeno z zakonom, ki ureja javne finance, in zakonom, ki ureja izvrševanje državnega proračuna.

7.b Predstavitev ocene finančnih posledic pod 40.000 EUR:

(Samo če izberete NE pod točko 6.a.)

Kratka obrazložitev**8. Predstavitev sodelovanja z združenji občin:**

Vsebina predloženega gradiva (predpisa) vpliva na:

- pristojnosti občin,
- delovanje občin,
- financiranje občin.

DA/NE

Gradivo (predpis) je bilo poslano v mnenje:

- Skupnosti občin Slovenije SOS: DA/NE
- Združenju občin Slovenije ZOS: DA/NE
- Združenju mestnih občin Slovenije ZMOS: DA/NE

Predlogi in pripombe združenj so bili upoštevani:

- v celoti,
- večinoma,
- delno,
- niso bili upoštevani.

Bistveni predlogi in pripombe, ki niso bili upoštevani.

9. Predstavitev sodelovanja javnosti:

Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja:

DA/NE

(Če je odgovor NE, navedite, zakaj ni bilo objavljeno.)

(Če je odgovor DA, navedite:

Datum objave: 7. 2. 2024

V razpravo so bili vključeni:

- nevladne organizacije,
- predstavniki zainteresirane javnosti,
- predstavniki strokovne javnosti.

Mnenja, predlogi in pripombe z navedbo predlagateljev (imen in priimkov fizičnih oseb, ki niso poslovni subjekti, ne navajajte):

- Čebelarska zveza Slovenije: podpira predlog odloka.
- Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije: predlaga črtanje pogoja glede deleža standardnega prihodka za čebele v skupnem standardnem prihodku kmetijskega gospodarstva upravičenca, ker tega pogoja naj ne bi izpolnjevala kmetijska gospodarstva, kjer se poleg čebelarstva ukvarjajo tudi z drugimi kmetijskimi dejavnostmi (kot je sadjarstvo, vinogradništvo, reja živali).
- Strokovno združenje profesionalnih čebelarjev: predlaga, da se med upravičence uvrsti vse profesionalne čebelarje.
- Združenje ekoloških čebelarjev: predlaga črtanje pogoja glede deleža standardnega prihodka za čebele v skupnem standardnem prihodku kmetijskega gospodarstva upravičenca ter upoštevanje standardnega prihodka za leto 2023.

Upoštevani so bili:

- v celoti,
- večinoma,
- **delno,**
- niso bili upoštevani.

Bistvena mnenja, predlogi in pripombe, ki niso bili upoštevani, ter razlogi za neupoštevanje:

Ker se finančna pomoč ciljno namenja čebelarjem, ki jim čebelarstvo predstavlja preživetje oziroma pretežni vir dohodka in so bili zaradi slabe čebelarske sezone v letu 2023 zato najbolj prizadeti, je pogoj glede deleža standardnega prihodka za čebele v skupnem standardnem prihodku kmetijskega gospodarstva nujen za določitev takih upravičencev. V kolikor je čebelar tudi sadjar ali vinogradnik mu čebelarstvo ne predstavlja pretežnega vira dohodka.

Ker se finančna pomoč čebelarjem, ki so utrpeli izpad čebeljih pridelkov, zaradi česar se soočajo z izgubo dohodka, dodeljuje zaradi škode v čebelarstvu v letu 2023, se pri izpolnjevanju pogojev upoštevajo podatki o standardnem prihodku za leto 2022, ki so bili vpisani v Register kmetijskih gospodarstev v januarju 2023.

Upoštevana je bila pripomba Strokovnega združenja profesionalnih čebelarjev na način, da se med upravičence štejejo tudi čebelarji (fizične osebe, ki niso samostojni podjetniki), ki niso vključeni v pokojninsko in invalidsko zavarovanje in niso uživalci pokojnin. Tudi tem upravičencem namreč čebelarstvo predstavlja pretežni oziroma edini vir dohodka in so zaradi škode v čebelarstvu utrpeli izpad prihodka iz naslova letnega donosa na čebeljo družino. Takim upravičencem se finančna pomoč dodeli v višini 6 evrov na čebeljo družino, kar krije 13 % izpada prihodka na čebeljo družino.

10. Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti:	DA/NE
11. Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade:	DA/NE
Mateja Čalušič ministrica	

PREDLOG
(EVA 2023-2330-0155)

Na podlagi 10. in 12. člena ter tretjega odstavka 23. člena Zakona o kmetijstvu (Uradni list RS, št. 45/08, 57/12, 90/12 – ZdZPVHVVR, 26/14, 32/15, 27/17, 22/18, 86/21 – odl. US, 123/21, 44/22, 130/22 – ZPOmK-2, 18/23 in 78/23) Vlada Republike Slovenije izdaja

ODLOK
o finančni pomoči za nadomestilo škode v čebelarstvu v letu 2023

1. člen
(vsebina)

(1) Ta odlok določa finančno pomoč za nadomestilo škode v čebelarstvu v letu 2023, ki je posledica slabih vremenskih razmer, zaradi česar se je zmanjšalo medenje medovitih rastlin (v nadaljnjem besedilu: finančna pomoč), upravičenca, podrobnejše pogoje in postopek dodelitve finančne pomoči.

(2) Finančna pomoč se dodeli v skladu z Uredbo Komisije (EU) št. 1408/2013 z dne 18. decembra 2013 o uporabi členov 107 in 108 Pogodbe o delovanju Evropske unije pri pomoči *de minimis* v kmetijskem sektorju (UL L št. 352 z dne 24. 12. 2013, str. 9), zadnjič spremenjeno z Uredbo Komisije (EU) 2023/2391 z dne 4. oktobra 2023 o spremembi uredb (EU) št. 717/2014, (EU) št. 1407/2013, (EU) št. 1408/2013 in (EU) št. 360/2012 glede pomoči *de minimis* za predelavo in trženje ribiških proizvodov in proizvodov iz akvakulture ter Uredbe (EU) št. 717/2014 glede skupnega zneska pomoči *de minimis*, dodeljene enemu podjetju, obdobja njene uporabe in drugih zadev (UL L št. 2023/2391 z dne 5. 10. 2023), (v nadaljnjem besedilu: Uredba 1408/2013/EU).

2. člen
(pomen izrazov)

Izrazi, uporabljeni v tem odloku, pomenijo:

- primarna kmetijska proizvodnja je primarna kmetijska proizvodnja iz 44. točke 2. člena Uredbe Komisije (EU) 2022/2472 z dne 14. decembra 2022 o razglasitvi nekaterih vrst pomoči v kmetijskem in gozdarskem sektorju ter na podeželju za združljive z notranjim trgom z uporabo členov 107 in 108 Pogodbe o delovanju Evropske unije (UL L št. 327 z dne 21. 12. 2022, str. 1), zadnjič spremenjene z Uredbo Komisije (EU) 2023/2607 z dne 22. novembra 2023 o popravku Uredbe (EU) 2022/2472 o razglasitvi nekaterih vrst pomoči v kmetijskem in gozdarskem sektorju ter na podeželju za združljive z notranjim trgom z uporabo členov 107 in 108 Pogodbe o delovanju Evropske unije (UL L št. 2023/2607 z dne 23. 11. 2023);
- primarna proizvodnja ribiških proizvodov in proizvodov iz akvakulture so dejavnosti iz točke (b) prvega odstavka 2. člena Uredbe Komisije (EU) št. 717/2014 z dne 27. junija 2014 o uporabi členov 107 in 108 Pogodbe o delovanju Evropske unije pri pomoči *de minimis* v sektorju ribištva in akvakulture (UL L št. 190 z dne 28. 6. 2014, str. 45), zadnjič spremenjene z Uredbo Komisije (EU) 2023/2391 z dne 4. oktobra 2023 o spremembi uredb (EU) št. 717/2014, (EU) št. 1407/2013, (EU) št. 1408/2013 in (EU) št. 360/2012 glede pomoči *de minimis* za predelavo in trženje ribiških proizvodov in proizvodov iz akvakulture ter Uredbe (EU) št. 717/2014 glede skupnega zneska pomoči *de minimis*, dodeljene enemu podjetju, obdobja njene uporabe in drugih zadev (UL L št. 2023/2391 z dne 5. 10. 2023), (v nadaljnjem besedilu: Uredba 717/2014/EU);
- enotno podjetje so fizične in pravne osebe, ki opravljajo gospodarsko dejavnost in so med seboj povezane na način iz drugega odstavka 2. člena Uredbe 1408/2013/EU;
- čebelar je pravna ali fizična oseba, kakor je opredeljena v predpisu, ki ureja označevanje čebelnjakov in stojišč.

3. člen (upravičenec)

Upravičenec do finančne pomoči je čebelar, ki je vpisan v Centralni register čebelnjakov (v nadaljnjem besedilu: register čebelnjakov) in izpolnjuje pogoje za pridobitev finančne pomoči iz tega odloka.

4. člen (pogoji za pridobitev finančne pomoči)

(1) Za pridobitev finančne pomoči mora biti:

- standardni prihodek za čebele (v nadaljnjem besedilu: SO čebele), izračunan v skladu s pravilnikom, ki ureja izračun standardnega prihodka kmetijskih gospodarstev, ki ga je kmetijsko gospodarstvo upravičenca doseglo v letu 2022, najmanj 4.000 eurov, kar je razvidno iz evidence standardnega prihodka kmetijskih gospodarstev, in
- delež SO čebele v standardnem prihodu kmetijskega gospodarstva upravičenca, ki se izračuna kot razmerje med SO čebele in skupnim standardnim prihodom kmetijskega gospodarstva upravičenca za leto 2022, najmanj 50 %.

(2) Če je upravičenec:

1. fizična oseba, ki ni samostojni podjetnik posameznik:

- mora biti na dan 30. junija 2023 v skladu s predpisom, ki ureja pokojninsko in invalidsko zavarovanje, kot zavarovanec za najmanj 20 ur tedensko uvrščen pod šifro zavarovalne podlage 051 ali 052, ali pod šifro zavarovalne podlage 007, povezano s šiframi vrste prostovoljnega zavarovanja, ki označujejo opravljanje kmetijske dejavnosti, ter v skladu s predpisom, ki ureja zdravstveno zavarovanje, za najmanj 20 ur tedensko kot zavarovanec uvrščen pod šifro zavarovalne podlage 064 ali 065, oziroma
- ne sme biti na dan 30. junija 2023 vključen v zavarovanje v skladu s predpisom, ki ureja pokojninsko in invalidsko zavarovanje, in ne sme biti uživalec pokojnine;

2. samostojni podjetnik posameznik, mora biti na dan 30. junija 2023 v skladu s predpisom, ki ureja pokojninsko in invalidsko zavarovanje, ter predpisom, ki ureja zdravstveno zavarovanje, kot zavarovanec uvrščen pod šifro zavarovalne podlage 005 za najmanj 20 ur tedensko;

3. pravna oseba, mora imeti na dan 30. junija 2023 zaposleno najmanj eno osebo, ki je v skladu s predpisom, ki ureja pokojninsko in invalidsko zavarovanje, ter predpisom, ki ureja zdravstveno zavarovanje, vključena v zavarovanje pod šifro zavarovalne podlage 001 ali 040 za najmanj 20 ur tedensko.

(3) Upravičenec mora biti kot nosilec ali član kmetije vpisan v register kmetijskih gospodarstev (v nadaljnjem besedilu: RKG) in imeti urejen vpis v RKG, pri čemer se izpolnjevanje teh pogojev preverja na dan uveljavitve tega odloka.

(4) Upravičenec mora biti imetnik transakcijskega računa v skladu z zakonom, ki ureja kmetijstvo.

(5) Upravičenec ne sme imeti neporavnanih zapadlih davčnih obveznosti in drugih denarnih nedavčnih obveznosti v skladu z zakonom, ki ureja finančno upravo, v višini, ki presega 50 eurov, pri čemer se izpolnjevanje tega pogoja preverja na dan uveljavitve tega odloka ali peti dan po uveljavitvi tega odloka.

5. člen (finančne določbe)

(1) Za finančno pomoč se zagotovijo sredstva v višini do 190.000 eurov iz proračuna Republike Slovenije.

(2) Finančna pomoč za upravičenca iz 3. člena tega odloka, ki izpolnjuje pogoje iz:

- prve alineje 1. točke, 2. točke ali 3. točke drugega odstavka prejšnjega člena, je 14 eurov na čebeljo družino;
- druge alineje 1. točke drugega odstavka prejšnjega člena, je 6 eurov na čebeljo družino.

(3) Pri izračunu finančne pomoči se upošteva število čebeljih družin v čebelnjakih na dan 30. junija 2023, prijavljenih v registru čebelnjakov, ki jih je upravičenec v skladu s predpisi, ki urejajo označevanje čebelnjakov in stojišč, sporočil od 31. oktobra 2022 do vključno 30. junija 2023.

(4) Če izračunana skupna višina finančne pomoči upravičencem iz 3. člena tega odloka preseže razpoložljiva sredstva iz prvega odstavka tega člena, se višina finančne pomoči vsem upravičencem sorazmerno zniža.

(5) Poleg finančne pomoči se v zvezi z istimi upravičenimi stroški upravičencu ne sme dodeliti še druge pomoči iz javnih sredstev, če bi se s seštevanjem teh pomoči presegla intenzivnost pomoči ali znesek pomoči, določen za posebne okoliščine vsakega primera v sklepu Evropske komisije.

(6) Skupni znesek vseh pomoči *de minimis* v primarni kmetijski proizvodnji, ki se odobri in izplača upravičencu ali enotnemu podjetju, katerega del je upravičenec, ne sme presegati zgornje meje iz tretjega a odstavka 3. člena Uredbe 1408/2013/EU ter nacionalne in sektorske omejitve za Slovenijo iz priloge II Uredbe 1408/2013/EU.

(7) Če izračunana skupna višina finančne pomoči preseže zgornjo mejo ali omejitev iz prejšnjega odstavka, se višina finančne pomoči vsem upravičencem sorazmerno zniža.

(8) Če je upravičenec dejaven v primarni kmetijski proizvodnji in je poleg tega dejaven v enem ali več sektorjih ali opravlja dejavnosti, ki spadajo na področje uporabe Uredbe Komisije (EU) 2023/2831 z dne 13. decembra 2023 o uporabi členov 107 in 108 Pogodbe o delovanju Evropske unije pri pomoči *de minimis* (UL L št. 2023/2831 z dne 15. 12. 2023; v nadaljnjem besedilu: Uredba 2023/2831/EU), se pomoč *de minimis*, dodeljena v skladu s tem odlokom, lahko združuje s pomočjo *de minimis*, dodeljeno sektorjem ali dejavnostim, ki spadajo na področje uporabe Uredbe 2023/2831/EU, do zgornje meje, določene v Uredbi 2023/2831/EU, če upravičenec z ločitvijo dejavnosti ali stroškov zagotovi, da primarna kmetijska proizvodnja ne prejema pomoči *de minimis*, dodeljene v skladu z Uredbo 2023/2831/EU.

(9) Če je upravičenec dejaven v primarni kmetijski proizvodnji in je poleg tega dejaven v primarni proizvodnji ribiških proizvodov in proizvodov iz akvakulture, se pomoč *de minimis*, dodeljena v skladu s tem odlokom, lahko združuje s pomočjo *de minimis*, dodeljeno primarni proizvodnji ribiških proizvodov in proizvodov iz akvakulture, do zgornje meje, določene v Uredbi 717/2014/EU, če upravičenec z ločitvijo dejavnosti ali stroškov zagotovi, da primarna kmetijska proizvodnja ne prejema pomoči *de minimis*, dodeljene v skladu z Uredbo 717/2014/EU.

6. člen **(postopek za pridobitev finančne pomoči)**

(1) Agencija Republike Slovenije za kmetijske trge in razvoj podeželja (v nadaljnjem besedilu: agencija) upravičencem, ki izpolnjujejo pogoje iz 4. člena tega odloka, na podlagi podatkov iz uradnih evidenc izda informativno odločbo v skladu z zakonom, ki ureja kmetijstvo.

(2) V izreku odločbe o pravici do sredstev se navede, da gre za pomoč *de minimis* v skladu z Uredbo 1408/2013/EU, pri čemer se navedeta njen naslov in mesto objave v Uradnem listu Evropske unije.

(3) Agencija izda informativno odločbo najpozneje do 31. julija 2024.

(4) Podatke za odločanje iz prvega odstavka 4. člena tega odloka pridobi agencija iz evidence standardnega prihodka kmetijskih gospodarstev.

(5) Podatke o izpolnjevanju pogojev iz drugega odstavka 4. člena tega odloka preveri agencija v matični evidenci zavarovancev in uživalcev pravic iz obveznega pokojninskega in invalidskega zavarovanja, ki jo vodi Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije, in v evidenci o zavarovanih osebah obveznega zdravstvenega zavarovanja, ki jo vodi Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije.

(6) Podatke o izpolnjevanju pogojev iz tretjega odstavka 4. člena tega odloka preveri agencija v RKG.

(7) Podatke o številu čebeljih družin iz tretjega odstavka prejšnjega člena pridobi agencija iz registra čebelnjakov.

7. člen
(preveritev pred odobritvijo finančne pomoči in poročanje)

(1) Agencija pred odobritvijo finančne pomoči za zagotovitev spoštovanja zgornjih mej in omejitev pomoči iz Uredbe 1408/2013/EU, Uredbe 717/2014/EU in Uredbe 2023/2831/EU preveri višino že dodeljene pomoči *de minimis* za posameznega upravičenca in subjekte, ki so z njim povezani v enotno podjetje, v evidenci pomoči *de minimis* v primarni kmetijski proizvodnji in evidenci pomoči *de minimis* v primarni proizvodnji ribiških proizvodov in proizvodov iz akvakulture, ki ju vodi ministrstvo, pristojno za kmetijstvo, ter v evidenci pomoči *de minimis* v drugih gospodarskih sektorjih, ki jo vodi ministrstvo, pristojno za finance. V primeru združitve, pripojitve ali razdelitve upravičenca se pri preveritvi dodeljene pomoči *de minimis* upoštevajo pogoji iz osmega in devetega odstavka 3. člena Uredbe 1408/2013/EU.

(2) Agencija v 15 dneh po izplačilu finančne pomoči posameznemu upravičencu poroča ministrstvu, pristojnemu za kmetijstvo, o dodeljeni pomoči na način, ki ga ministrstvo, pristojno za kmetijstvo, objavi na osrednjem spletnem mestu državne uprave.

8. člen
(hramba dokumentacije)

Agencija vodi in hrani evidence z informacijami in dokazili o dodeljeni finančni pomoči deset let od dneva dodelitve zadnje finančne pomoči v skladu s tem odlokom.

KONČNA DOLOČBA

9. člen
(začetek veljavnosti)

Ta uredba začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 007-11/2024/35
Ljubljana,
EVA 2023-2330-0155

Vlada Republike Slovenije
dr. Robert Golob
predsednik

OBRAZLOŽITEV

I. UVOD

1. Pravna podlaga (besedilo, vsebina zakonske določbe, ki je podlaga za izdajo uredbe)

– 10., 12. in 23. člen Zakona o kmetijstvu (Uradni list RS, št. 45/08, 57/12, 90/12 – ZdZPVHVVR, 26/14, 32/15, 27/17, 22/18, 86/21 – odl. US, 123/21, 44/22, 130/22 – ZPOmK-2, 18/23 in 78/23);
– Uredba Komisije (EU) št. 1408/2013 z dne 18. decembra 2013 o uporabi členov 107 in 108 Pogodbe o delovanju Evropske unije pri pomoči *de minimis* v kmetijskem sektorju (UL L št. 352 z dne 24. 12. 2013, str. 9), zadnjič spremenjeno z Uredbo Komisije (EU) 2023/2391 z dne 4. oktobra 2023 o spremembi uredb (EU) št. 717/2014, (EU) št. 1407/2013, (EU) št. 1408/2013 in (EU) št. 360/2012 glede pomoči *de minimis* za predelavo in trženje ribiških proizvodov in proizvodov iz akvakulture ter Uredbe (EU) št. 717/2014 glede skupnega zneska pomoči *de minimis*, dodeljene enemu podjetju, obdobja njene uporabe in drugih zadev (UL L št. 2023/2391 z dne 5. 10. 2023) (v nadaljnjem besedilu: Uredba 1408/2013/EU).

2. Rok za izdajo uredbe, določen z zakonom

/

3. Splošna obrazložitev predloga uredbe, če je potrebna

/

4. Predstavitev presoje posledic za posamezna področja, če te niso mogle biti celovito predstavljene v predlogu zakona

/

II. VSEBINSKA OBRAZLOŽITEV PREDLAGANIH REŠITEV

Predpis je podlaga za izvedbo finančne pomoči upravičencem – čebelarjem, ki so v 2023 utrpeli izpad čebeljih pridelkov, zaradi česar imajo izgubo dohodka.

Predmet pomoči je dodelitev nepovratnih sredstev v obliki podpore na čebeljo družino.

Do pomoči so upravičene fizične in pravne osebe, ki opravljajo čebelarsko dejavnost na ozemlju Republike Slovenije, so vpisane v register kmetijskih gospodarstev in v register čebeljakov, nimajo neporavnanih zapadlih davčnih obveznosti, višjih od 50 eurov, ter izpolnjujejo pogoje glede zavarovanja, njihovo kmetijsko gospodarstvo pa pogoje glede standardnega prihodka.

Finančna pomoč se dodeli upravičencu, ki je nosilec ali član kmetijskega gospodarstva, katerega standardni prihodek za čebele za leto 2022 je najmanj 4.000 eurov in je hkrati delež standardnega prihodka za čebele v skupnem standardnem prihodu kmetijskega gospodarstva najmanj 50 odstotkov, ter:

– je na dan 30. junija 2023 v skladu s predpisom, ki ureja pokojninsko in invalidsko zavarovanje, kot zavarovanec za najmanj 20 ur tedensko uvrščen pod šifre zavarovalne podlage 051 ali 052, ali pod šifro zavarovalne podlage 007, povezano s šiframi vrste prostovoljnega zavarovanja, ki označujejo opravljanje kmetijske dejavnosti, ter v skladu s predpisom, ki ureja zdravstveno zavarovanje, za najmanj 20 ur tedensko kot zavarovanec uvrščen pod šifre zavarovalne podlage 064 ali 065, če je upravičenec fizična oseba, ki ni samostojni podjetnik posameznik,

– ni na dan 30. junija 2023 vključen v pokojninsko in invalidsko zavarovanje in ni uživalec pokojnine, če je upravičenec fizična oseba, ki ni samostojni podjetnik posameznik,

– je na dan 30. junija 2023 v skladu s predpisom, ki ureja pokojninsko in invalidsko zavarovanje, ter predpisom, ki ureja zdravstveno zavarovanje, kot zavarovanec uvrščen pod šifro zavarovalne podlage 005 za najmanj 20 ur tedensko, če je upravičenec samostojni podjetnik posameznik,

– ima na dan 30. junija 2023 v skladu s predpisom, ki ureja pokojninsko in invalidsko zavarovanje, ter predpisom, ki ureja zdravstveno zavarovanje, zaposleno najmanj eno osebo pod šifro zavarovalne podlage 001 ali 040 za najmanj 20 ur tedensko, če je upravičenec pravna oseba.

Finančna pomoč za upravičence iz prve, tretje in četrte alineje prejšnjega odstavka je 14 evrov na čebeljo družino. Finančna pomoč za upravičence iz druge alineje prejšnjega odstavka je 6 evrov na čebeljo družino.

Slovenija čebelarstvo intenzivno spodbuja, saj se zaveda pomena čebelarjenja z vidika opraševanja. Prav tako je v svetu prepoznana po svoji dejavnosti na področju čebelarstva. Čebelarjem država stoji ob strani, ko razmere za čebelarjenje niso ugodne.

Odlok se izvaja v skladu z Uredbo 1408/2013/EU.

Škoda v čebelarstvu v letu 2023 je nastala zaradi slabih vremenskih razmer, zaradi česar se je zmanjšalo medenje medovitih rastlin. Po podatkih Čebelarske zveze Slovenije (v nadaljnjem besedilu: ČZS) so vzroki za težave mila zima, kar je povzročilo prehitel razvoj rastlin, pozeba v aprilu, nestanovitno vreme v maju in prvi polovici junija ter velike količine padavin v letu 2023. Čebelarji tako donosov za pokrivanje dnevnih potreb čebel skoraj niso beležili vse do prve tretjine junija 2023.

Poročilo o stanju čebeljih paš v letu 2023 (vir: ČZS)

Cvetlična paša: Prve cvetoče rastline, ki spodbudijo čebele k razvoju, so na zgodnjih legah v državi (vzhod, zahod in jug) cvetele v hladnem marcu, ko so jih čebele težko uporabile. Dodatno so te lege utrpeli večjo škodo v pozebi, ki je precej prizadela sadno drevje in divjvo češnjo. V tem razvojnem času pa so oboji skupaj s travniškimi rastlinami (regrat) bogat vir nektarja in cvetnega prahu. Težave je povzročalo tudi neugodno deževno in vetrovno vreme, ki se je začelo ob koncu aprila.

Akacijeva paša: Akacija je rastlina, ki je zelo občutljiva na nizke temperature in zato v času, ko začne brsteti, ne prenese negativnih temperatur. V letu 2023 so se v času njenega razvoja temperature spustile pod ledišče tudi na Primorskem. Prizadetost smo beležili po vsej Sloveniji. Glede na pretekla leta je bila letošnja pozeba nekoliko drugačna. Prisotna je bila le v legah pri tleh do višine petih metrov od tal, zato so na posameznih legah na vzhodu in jugu države cvetovi v vrhovih dreves cveteli in tudi ponudili kratkotrajno skromno pašo.

Gozdna paša: Pogosto deževje ter močan veter v juniju in juliju sta onemogočala pašo in uničevala povzročitelje medenja. Dokončno pa je možnosti za pašo prekinilo močno deževje na začetku avgusta, ko je spralo povzročitelje medenja do te mere, da ni bilo obeta za pašo.

Lipova in kostanjeva paša: Zaradi pogostega deževja je bilo medenje kostanja zelo skromno. Glavni vir medenja je bila lipa, ki je na območjih, kjer uspeva, pretežno ponudila dobro pašo. Ta območja so predvsem na območju severnega dela Primorske ter kočevsko-ribniškega območja.

Ocena sezone v letu 2023 (vir: ČZS)

V letu 2023 je bil po oceni ČZS povprečen donos medu na medonosnih postajah 1,92 kg/panj.

V izračunu povprečne pridelave je bilo upoštevanih 159 delujočih samodejnih opazovalnih postaj v obdobju od 1. aprila do 31. julija 2023. Za primerjavo je bil po oceni ČZS povprečen donos medu na samodejnih opazovalnih postajah v letu 2022 16,80 kg/panj.

Povprečni pridelek medu na panj je bil v zadnjem triletnem obdobju (2020–2022) 9 kg/panj. Letošnja čebelarska sezona je bila po podatkih ČZS skoraj enako slaba kot v letu 2021, posamezna območja v državi so leto 2021 celo preseгла, saj čebelarske tehničnice niso zabeležile donosa v celi sezoni 2023.

Izpad dohodka v letu 2023

Na podlagi podatkov javne službe za napoved medenja so ugotovljeni povprečni letni donosi. V letu 2023 je povprečen letni donos 1,92 kg/čebeljo družino (v nadaljnjem besedilu: ČD). Na podlagi podatkov je povprečni letni donos v zadnjih treh letih (2020–2022) 9 kg/ČD. Povprečje zadnjih treh let je izračunano v skladu z metodologijo EU, ki določa, da se lahko upošteva povprečje zadnjih treh let (3/3) ali povprečje zadnjih treh let v petih letih brez upoštevanja najvišje in najnižje vrednosti (3/5).

Iz navedenega izhaja, da je bila čebelarska pridelava v letu 2023 prizadeta z vidika ocene letnega donosa v višini 79 %.

Na podlagi podatkov Statističnega urada Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: SURS) je povprečna cena odkupljenega medu (cvetlični in gozdni med) v zadnjih treh letih (2020–2022) 6,56 evra. Na podlagi podatkov Uprave Republike Slovenije za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin je bilo na dan 31. oktobra 2022 v Centralnem registru čebelnjakov vpisanih 213.476 čebeljih panjev.

Ob upoštevanju metodologije SURS izračuna prihodka od prodaje medu in metodologije ocenjevanja škod to pomeni, da znaša v letu 2023 izpad prihodka iz naslova letnega donosa 6,9 milijona evrov oziroma 46,43 evra na čebeljo družino (upošteva se 70 % števila ČD, vpisanih v Centralni register čebelnjakov – tj. 149.433 od 213.476 ČD na dan 31. oktober 2022). Finančna pomoč v višini 14 evrov na čebeljo družino krije 30 % izpada prihodka iz naslova letnega donosa na čebeljo družino, finančna pomoč v višini 6 evrov na čebeljo družino pa 13 % izpada prihodka.

Sredstva v višini do 190.000 evrov za pomoč iz tega odloka se zagotovijo iz proračuna Republike Slovenije, proračunska postavka 553810 Programi podpor za prestrukturiranje in prenovo kmetijske proizvodnje.

Finančne posledice

V letu 2024 bo za izvajanje tega ukrepa s prerazporeditvijo sredstev znotraj finančnega načrta ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano namenjenih do 190.000 evrov. V načrt razvojnih programov bo uvrščen nov projekt. Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano bo sredstva iz proračuna za finančno pomoč čebelarjem zagotovilo v letu 2024. Agencija bo upravičencem izdala informativne odločbe.